

Familj

Arkiverat

Anställda vid Victor Samuelssons fabrik "Strumpan" 1930-tal.

BILDER: MÖLNDALS STADSMUSEUM

Victor Samuelsson drev en strumpfabrik i Kvarnbyn: "Förstklassig produktion"

Dammodet förändrades och kjolarna blev kortare på 1920-talet. Det blev också starten för en 50-årig era av strumptillverkning i Mölndal.

År 1917 övertog Victor Samuelsson en liten strumpfabrik i Göteborg. Fabriken hade från början bara ett 20-tal anställda. Rörelsen med strumptillverkningen utvecklades snabbt och snart var lokalerna i Göteborg för små. 1929 flyttades därför fabriken till större lokaler belägna i nuvarande Mölndals stadsmuseums lokaler i Kvarnby.

1941 byggdes dessa lokaler ut och produktionen kunde fram till 1945 därmed utökas till 275 anställda.

I och med att dammodet ändrades på 1920-talet, började efterfrågan för andra sorters strumpor att öka. Nu ville man matcha kortare klänningar i lättare tyger med passande strumpor. 1925 slog därför produktionen av kulörta strumpor igenom.

Samuelsson sade sig vara först med att tillverka färgade damstrumpor i Sverige.

Från början utgjordes produktionen mest av grova svarta strumpor. Många arbeterskor stickade dessa strumpor åt fabriken i hemmet, även kallat hemstickning.

Det var ett hårt arbete att vara textilarbetska på den här tiden. Det som utmärkte textilindustrin var att största andelen var kvinnor, samt att de anställda hörde till de sämst betalda industriarbetarna.

Utöver grundlönen betalades ackordsarbete för 70 pro-

cent av arbetstiden. Det gällde att vara snabb, för då tjänade man mer. Arbetdagarna var långa och det fanns få möjligheter till rast. De flesta av kvinnorna på "Strumpan" bodde i Mölndal.

Trånga och små bostäder och därtill brister i arbetsmiljön, ledde till en slitsam vardag.

På 1950-talet var företagets topperiod och varje dag tillverkades 1 200 dussin strumpor. Fabrikens ledning lade stor vikt vid att tillverka en

förstklassig produktion av varor.

Efter fabriken ombyggnad hade man fått tillgång till stora ljusa maskinsalar och moderna maskiner. Personalen hade nya omklädningsrum och duschar, samt nya matsalar med lagad mat. Genom olika rationaliseringar kunde man minska antalet anställda. 1973 hade man 130 anställda men bibehöll samma produktionsnivå som innan.

Men redan på 1960-talet fick fabriken kännning av då-

liga tider och på 70-talet drabbades strumpfabriken hårt av Tecokrisen. 1977 hade fabriken endast 25 anställda. 1982 upphörde strumptillverkningen helt i Mölndal och många textilfabriker flyttade sin produktion utomlands till låglöneländer.

Många av kvinnorna som var anställda kände förstas både oro och besvikelse och skulle få svårt att få nya jobb. Uppsägningen av arbetet, blev tyvärr för många det dominerande minnet för deras

upplevelse av 70-talet.

Efter konkursen blev Strumpans lokaler industrihotell för diverse olika företag.

Tiderna förändras snabbt. Strumpor tillverkas idag utomlands och klädmotet är i ständig förändring. Idag kan nog yngre Mölndalsbor knappast föreställa sig, de arbetsvillkor som rådde i Strumpans fabrikslokaler för snart 100 år sedan.

Brigitte Ackerhans
Mölndals stadsmuseum

Kvinnor som arbetar i "Strumpan" omkring 1940.

"Strumpans" fabrik 1930-tal, före ombyggnad.

Vad vill du läsa om?

- Arkiverat är ett samarbete mellan Mölndals-Posten och Mölndals hembygdsförening, Föreningsarkivet, Källeredes Hembygdsförening, Lindome hembygdsförening samt Mölndals stadsmuseum. Vad vill du läsa om?
- Mejla redaktion@molndalsposten.se!